

**Наказ МОУ № 401 — Правила
технічної експлуатації
безпілотних авіаційних
комплексів I класу державної
авіації України**

КУПИТИ

Наказ Міністерства оборони України від 10.08.2018 № 401 "Про затвердження Правил технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України" зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 вересня 2018 р. за № 1062/32514.

Правила визначають процедуру організації та здійснення технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України (далі - ДА), є обов'язковими для керівництва і виконання всіма суб'єктами авіаційної діяльності (далі - САД) ДА, у складі яких є підрозділи, що експлуатують безпілотні авіаційні комплекси (далі - БпАК) I класу ДА.

До безпілотних авіаційних комплексів I класу належать безпілотні авіаційні комплекси, до складу яких входять безпілотні літальні апарати тільки I класу.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
від 10 серпня 2018 року № 401

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 вересня 2018 р.
за № 1062/32514

ПРАВИЛА

технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають процедуру організації та здійснення технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України (далі - ДА), є обов'язковими для керівництва і виконання всіма суб'єктами авіаційної діяльності (далі - САД) ДА, у складі яких є підрозділи, що експлуатують безпілотні авіаційні комплекси (далі - БпАК) I класу ДА.

До безпілотних авіаційних комплексів I класу належать безпілотні авіаційні комплекси, до складу яких входять безпілотні літальні апарати тільки I класу.

2. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

безпека польотів - стан авіаційної системи, за якого ризик заподіяння шкоди чи ушкодження особам або майну не перевищує прийнятний рівень та підтримується на цьому або більш низькому рівні шляхом безперервного процесу виявлення джерел небезпеки, їх усунення та контролю за факторами ризику;

безпілотний авіаційний комплекс (безпілотна авіаційна система) (далі - БпАК) - безпілотне повітряне судно (далі - ПС), пов'язані з ним пункти дистанційного пілотування (станції наземного керування) (далі - ПДП), необхідні лінії керування і контролю та інші елементи, зазначені у затвердженому проекті типу БпАК. БпАК може включати декілька безпілотних ПС;

безпілотне повітряне судно - безпілотний літальний апарат (далі - БпЛА) - ПС, керування польотом якого і контроль за яким здійснюються дистанційно за допомогою ПДП, розташованого поза ПС, або ПС, що здійснює політ автономно за відповідною програмою;

бойовий комплект (боєкомплект) безпілотного авіаційного комплексу - сукупність авіаційних засобів ураження (далі - АЗУ), встановлена для БпАК;

варіант бойового спорядження безпілотного літального апарата - сукупність бортових засобів розвідки та радіоелектронної боротьби і варіанта завантаження БпЛА авіаційними засобами ураження, що передбачена керівництвом з льотної експлуатації БпАК для виконання польотного завдання;

варіант завантаження безпілотного літального апарата авіаційними засобами ураження - сукупність АЗУ за типами і кількістю, що передбачені керівництвом з льотної експлуатації БпАК для разового завантаження БпЛА;

виріб авіаційної техніки - одиниця промислової продукції, що належить до авіаційної техніки (далі - АТ) ДА, або будь-який складник цієї одиниці;

відмова - подія, яка полягає у втраті об'єктом здатності виконувати потрібну функцію, тобто в порушенні працездатного стану об'єкта;

військовий ремонт - ремонт БпАК у місцях розміщення чи базування військових частин або розташування несправної техніки силами та засобами структурних підрозділів суб'єктів державної авіації (далі - СДА), а також бригадами ремонтних підприємств та/або підприємств-виробників;

граничний стан - стан виробу, за яким його подальша експлуатація неприпустима чи недоцільна або відновлення його працездатного стану неможливе чи недоцільне;

дефект - кожна окрема невідповідність об'єкта встановленим вимогам;

дослідна експлуатація безпілотного авіаційного комплексу - експлуатація заданої кількості БпАК, що здійснюється за спеціальною програмою з метою вдосконалення системи експлуатації з урахуванням реальних умов експлуатації, контролю в цих умовах технічних характеристик БпАК, а також набування досвіду експлуатації в різноманітних умовах;

експлуатація безпілотного авіаційного комплексу - стадія життєвого циклу БпАК з моменту прийняття його експлуатантом від виробника чи ремонтного підприємства до зняття з експлуатації;

експлуатація до відмови - експлуатація БпАК, граничний стан якого задають областю непрацездатних станів;

експлуатація до передвідмовного стану - експлуатація БпАК, граничний стан якого задають областю передвідмовних станів;

експлуатація за ресурсом - експлуатація БпАК, граничний стан якого задають встановленими показниками (ресурсом та (або) строком служби);

експлуатація наземних засобів контролю - комплекс заходів з обліку та введення цих засобів в експлуатацію, з підготовки та використання їх за призначенням, метрологічного забезпечення, технічного обслуговування, зберігання та ремонту;

забезпечення безпеки польотів - діяльність САД ДА, у складі яких є підрозділи, що експлуатують БпАК, яка спрямована на виключення випадків завдання шкоди здоров'ю або загрози життю людей, майну фізичних чи юридичних осіб, державному майну;

заводський ремонт - ремонт БпАК (його базових складових) організаціями з технічного обслуговування та ремонту (далі - ТОР) (підприємствами промисловості, розробниками чи виробниками БпАК), які схвалені (сертифіковані) у встановленому законодавством порядку;

засоби військового ремонту - сукупність машин, механізмів, пристроїв, приладів, інструменту, виробничих приміщень, запасних частин і матеріалів, які призначені для виконання поточного ремонту несправних БпАК;

зберігання безпілотного авіаційного комплексу під час експлуатації - перебування БпАК у спеціально відведеному місці в заданому стані для забезпечення його зберігання протягом установленого строку;

капітальний ремонт безпілотного авіаційного комплексу - ремонт, який виконують для відновлення справного стану, повного чи близького до повного відновлення ресурсних показників БпАК із заміною чи відновленням будь-яких її частин, у тому числі й базових;

контроль за технічним станом безпілотного авіаційного комплексу - перевіряння відповідності значень параметрів БпАК вимогам технічної документації та визначення на цій основі одного із заданих видів технічного стану БпАК на цей момент;

контрольно-відновні роботи - комплекс технологічних операцій, які виконуються на БпАК для переведення його на експлуатацію за технічним станом;

контрольно-технічний огляд - комплекс робіт з технічного діагностування БпАК, які експлуатують за технічним станом, з метою визначення їх поточного технічного стану та обсягу і переліку відновних робіт;

льотна придатність типу безпілотного повітряного судна, авіаційного двигуна, повітряного гвинта - властивість, визначена та забезпечена нормами, реалізованими в їх конструкції та характеристиках, які дозволяють забезпечувати безпечний політ у межах встановлених експлуатаційних обмежень та визначених методів технічної експлуатації;

льотні випробування - експериментальне визначення кількісних та/або якісних характеристик властивостей БпЛА у польоті за встановленими нормативно-правовими актами центральних органів виконавчої влади процедурами;

метрологічне забезпечення наземних засобів контролю - організаційно-технічні заходи щодо проведення їх метрологічної атестації, калібрування (півірки), регулювання та ремонту з метою підтримання метрологічних характеристик на заданому рівні;

надійність - властивість БпАК зберігати в часі в установлених межах значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах і умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання і транспортування;

непрацездатний стан (непрацездатність) - стан об'єкта, за яким він не здатний виконувати хоча б одну з потрібних функцій;

несправність - стан об'єкта, за яким він не здатний виконувати хоча б одну із заданих функцій об'єкта;

об'єктивний контроль технічного стану безпілотного авіаційного комплексу і дотримання правил його експлуатації - комплекс заходів зі збору, обробки і аналізу інформації, яка реєструється інструментально, про працездатність БпАК, дії зовнішнього екіпажу БпАК щодо його експлуатації;

освоєння ремонту - комплекс заходів з підготовки виробництва організації з ТОР до проведення ремонту БпАК шляхом практичного оволодіння способами та засобами її відновлення в умовах організації;

переведення виробів авіаційної техніки державної авіації на експлуатацію за технічним станом - виконання комплексу наукових досліджень та організаційно-технічних заходів, який дає можливість використовувати вироби АТ ДА за призначенням поза межами значень календарних і ресурсних показників, установлених розробником (виробником) або збільшених за процедурою, визначеною відповідними наказами Міністерства оборони України;

передпольотна підготовка безпілотного авіаційного комплексу - комплекс зазначених в експлуатаційній документації (далі - ЕД) робіт, що їх виконують на БпАК безпосередньо перед польотами відповідно до польотного завдання, з приведення БпАК у вихідне положення, яке забезпечує виконання завдання польоту;

підготовка безпілотного авіаційного комплексу до повторного застосування - комплекс зазначених в ЕД робіт, що їх виконують на БпАК після польоту безпілотного ПС, якщо планується його повторне застосування або переведення до технічної готовності № 1;

післяпольотна підготовка безпілотного авіаційного комплексу - комплекс зазначених в ЕД робіт, що їх виконують на БпАК після польоту безпілотного ПС, якщо не планується його повторне застосування;

попередня підготовка безпілотного авіаційного комплексу до польотів - комплекс зазначених в ЕД робіт, що їх виконують на БпАК завчасно і спрямовані на підтримання БпАК у встановленому ступені готовності до польотів;

поточний ремонт безпілотного авіаційного комплексу - ремонт, що виконується для забезпечення чи відновлення працездатності БпАК (його базових складових) і полягає в заміні та/або відновленні її окремих частин;

потрібна (основна) функція - функція чи сукупність функцій об'єкта, виконання якої розглядають як необхідну умову відповідності об'єкта його призначенню;

пошкодження - подія, яка полягає в порушенні справного стану об'єкта, коли зберігається його працездатність;

працездатний стан (працездатність) - стан об'єкта, який характеризується його здатністю виконувати усі потрібні функції;

продовження (збільшення) встановлених показників АТ - виконання комплексу досліджень та робіт для визначення можливості експлуатації АТ за межами попередньо встановлених значень показників, розробка і реалізація заходів щодо забезпечення експлуатації АТ у продовжений період;

регламентні роботи - регламентоване технічне обслуговування (далі - ТО) БпАК, передбачене ЕД, яке виконують для контролю технічного стану БпАК та приведення їх технічних характеристик у відповідність до вимог ЕД;

регламентоване технічне обслуговування - ТО БпАК, передбачене нормативною чи ЕД, яке виконують з періодичністю і в обсязі, які встановлені в ній, незалежно від технічного стану виробів у момент початку технічного обслуговування;

регламентований ремонт - плановий ремонт, який виконується з періодичністю та в обсязі, встановленими ЕД, бюлетенями промисловості чи розпорядчими документами уповноваженого органу, незалежно від технічного стану БпАК на дату початку ремонту;

рекламація - письмова заява одержувача установленої форми постачальнику (підприємству-виробнику чи ремонтному підприємству - виконавцю ремонту) продукції про виявлені в період дії гарантійних зобов'язань невідповідності якості та/або комплектності поставленої продукції (виконаних робіт) встановленим вимогам, вимога про відновлення або заміну продукції, яка відмовила, повторне виконання робіт;

ремонт безпілотного авіаційного комплексу - комплекс операцій для відновлення справного або працездатного стану БпАК та відновлення ресурсів БпАК;

ремонт за технічним станом безпілотного авіаційного комплексу - ремонт, під час якого контроль за технічним станом виконується з періодичністю та в обсязі, встановленими нормативно-технічними документами (далі - НТД), або за наявності несправності БпАК, а обсяг

і момент початку ремонту визначаються станом БпАК;

середній ремонт безпілотного авіаційного комплексу - ремонт, який виконується для відновлення справного стану і часткового відновлення ресурсних показників із заміною чи відновленням складників обмеженої номенклатури з відповідним контролем технічного стану АТ в обсязі, установленому НТД;

справа обльоту - сукупність документів, які підтверджують повноту та якість виконання обльоту, законність допуску БпАК до польотів за результатами обльоту;

справність - стан об'єкта, за яким він здатний виконувати всі задані функції об'єкта;

суб'єкти авіаційної діяльності державної авіації України - юридичні особи, які в межах компетенції здійснюють діяльність у галузі ДА;

технічна експлуатація безпілотного авіаційного комплексу за станом - експлуатація, за якої обсяг і періодичність контролю технічного стану встановлюються ЕД, а початок і обсяг технічного обслуговування визначаються залежно від технічного стану БпАК;

технічна експлуатація безпілотного авіаційного комплексу - комплекс робіт, які виконуються на БпАК на етапах приведення їх у встановлений ступінь готовності до використання за призначенням, підтримання цього ступеня готовності, використання за призначенням, зберігання і транспортування;

технічне обслуговування безпілотного авіаційного комплексу - комплекс організаційних та технічних операцій чи операція підтримання справності чи працездатності БпАК;

технічний стан безпілотного авіаційного комплексу - стан, який характеризується в певний момент часу, за певних умов зовнішнього середовища значеннями параметрів, установлених технічною документацією на БпАК;

тренаж - заняття з відпрацювання практичних навичок у виконанні певних операцій у встановлений час шляхом їх неодноразового повторення;

функція (задана функція) об'єкта - виконання в об'єкті процесу, що відповідає його призначенню, виявлення заданої умови чи властивості об'єкта відповідно до нормативної та (чи) конструкторської (проектної) документації;

цільовий огляд - ТО БпАК, яке виконують за вказівками відповідних посадових осіб для детальної перевірки окремих систем, агрегатів, механізмів і елементів конструкції БпАК;

штатна експлуатація безпілотного авіаційного комплексу - експлуатація БпАК згідно з ЕД.

Інші терміни, які використовуються у цих Правилах, вживаються в значеннях, наведених у стандартах Міжнародної організації цивільної авіації, Повітряному кодексі України та інших нормативно-правових актах України з питань діяльності в галузі ДА.

3. Під АТ ДА розуміють пілотовані та безпілотні державні ПС, їх двигуни, компоненти та обладнання (знімне та стаціонарно встановлене на ПС), АЗУ, авіаційні тренажери.

Виріб АТ ДА - одиниця промислової продукції, що належить до АТ ДА, або будь-який складник цієї одиниці.

4. До засобів експлуатації БпАК належать будівлі, споруди, технічні пристрої, запасні частини та матеріали, призначені для виконання робіт на БпАК на всіх етапах експлуатації.

До засобів технічного обслуговування (далі - ЗТО) БпАК належать засоби експлуатації, призначені для виконання робіт з ТО БпАК, а саме:

засоби аеродромно-технічного обслуговування повітряних суден (далі - ЗАТО ПС);

засоби наземного обслуговування спеціального застосування (далі - ЗНО СЗ), до яких належать:

універсальні (спеціальні) лабораторії;

контрольно-ремонтні станції;

авіаремонтні майстерні, станції та лабораторії;

спеціальні транспортні засоби;

засоби військового ремонту;

пристрої для буксирування, утримання і швартування;

підйомні засоби;

засоби доступу;

монтажно-демонтажні засоби;

засоби обслуговування спеціальних систем;

засоби техніки безпеки;

допоміжні засоби;

засоби контролю;

інструмент.

5. Командири (керівники) військових частин (установ) і підрозділів, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади (далі - ЦОВВ), Збройних Сил України (далі - ЗСУ), інших військових формувань (далі - ІВФ), у яких експлуатуються БпАК, відповідають за організацію технічної експлуатації, збереження і стан БпАК та засобів їх експлуатації і ремонту, їх правильну експлуатацію.

6. Стан БпАК, засобів їх експлуатації і ремонту, а також якість технічної експлуатації оцінюються відповідно до методик, введених у дію керівниками органів управління безпілотною авіацією ЦОВВ, ЗСУ та ІВФ (далі - ОУБпА ЦОВВ, ЗСУ та ІВФ), з дотриманням вимог цих Правил та інших актів Міністерства оборони України.

7. Облік БпАК, засобів їх експлуатації і ремонту та їх стану ведеться у відповідних формах облікової документації, затверджених наказами керівників ЦОВВ, з дотриманням вимог цих Правил та інших актів Міністерства оборони України, а також законодавства з питань обліку, зберігання, списання та використання військового майна.

8. Забезпечення запасними частинами і матеріалами (далі - ЗЧМ) до БпАК здійснюється за заявками посадових осіб інженерно-авіаційної служби (далі - ІАС) військових частин, установ, організацій через відповідні служби забезпечення ОУБпА ЦОВВ, ЗСУ та ІВФ.

У військових частинах, установах, організаціях, де посади старшого інженера (інженера) - начальника ІАС не передбачено штатом, виконання функціональних обов'язків за цими посадами покладається на посадових (службових) осіб, визначених наказом командира (керівника) військової частини (установи, організації).

Організація та порядок зберігання ЗЧМ визначаються відповідними службами забезпечення ОУБпА ЦОВВ, ЗСУ та ІВФ з урахуванням вимог законодавства з питань обліку, зберігання, списання та використання військового майна.

9. Командири (керівники) відповідних підрозділів і служб забезпечення військових частин (установ, організацій) відповідають за своєчасне і повне матеріальне забезпечення підрозділів, які експлуатують БпАК; своєчасне відправлення зі складів рекламаційної техніки, що підлягає ремонту (переконсервації); кількість, якість, своєчасність доставки та кондиційність матеріальних засобів; кондиційність палива і мастильних матеріалів та стан складу пально-мастильних матеріалів (далі - ПММ), спеціальних рідин і газів, що подаються для заправлення безпілотної авіації, своєчасність їх подання.

II. Організація роботи, планування та документація інженерно-авіаційної служби безпілотної авіації державної авіації України

1. Організація роботи інженерно-авіаційної служби безпілотної авіації державної авіації України

1. Управління ІАС безпілотної авіації полягає в діяльності керівного складу ІАС (посадових осіб ІАС від командира зовнішнього екіпажу БпАК і вище), спрямованій на своєчасне і якісне виконання завдань підлеглим інженерно-технічним складом (далі - ІТС) військових частин (установ, організацій). Управління ІАС проводиться в загальній системі управління з'єднань та частин ЗСУ та підрозділів інших СДА і містить:

отримання і з'ясування завдання керівним складом ІАС;

оцінювання обстановки;

ухвалення рішення;

доведення завдань до підлеглих;

організацію функціонування системи управління;

керівництво підлеглими в процесі виконання завдань;

здійснення контролю;

оцінку ефективності роботи ІАС.

2. Для управління ІАС створюється система управління, що має у своєму складі: органи управління, засоби зв'язку, об'єкти управління.

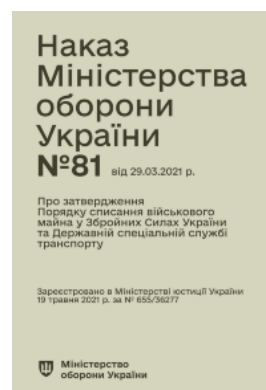
Рекомендована література

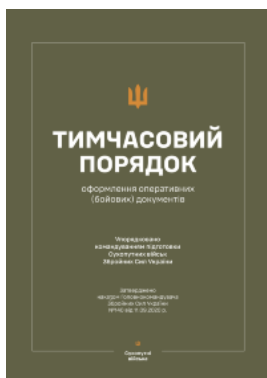
Наказ МОУ № 661 —
Правила виконання
польотів безпілотними
авіаційними
комплексами
державної авіації
України

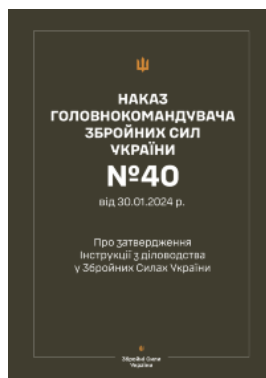
Наказ МОУ № 440 —
Інструкція з обліку
військового майна у
ЗСУ

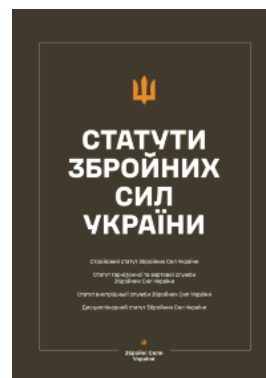
Наказ МОУ № 81 —
Порядок списання
військового майна у
ЗСУ та ДССТ

Наказ ГК № 140 —
Тимчасовий порядок
оформлення
оперативних (бойових)
документів

Наказ ГШ ЗСУ № 40 —
Інструкція з
діловодства у Збройних
Силах України (зі
змінами 2025 рік)

Статути Збройних Сил
України

Перейти до категорії
Накази МОУ

WAR BOOKS
військова література

КУПИТИ